

Afgjort den 19. december 2023

85

Uddannelses- og Forskningsministeriet. København, den 6. december 2023.

- a Uddannelses- og Forskningsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der optages en ny tekstanmærkning under § 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet i 2023 med henblik på, at der etableres hjemmel til, at Aarhus Universitet kan varetage ejerskabet til to passager (nordligste og midterste passage) under Nørrebrogade i Aarhus, herunder afholde drifts- og vedligeholdelsesudgifter til passagerne samt afholde udgifter til at færdiggøre den midterste passage.

Forslaget medfører ikke udgifter i finansåret.

- b *Baggrund*

Som led i en strategi for universitetets fysiske udvikling samler Aarhus Universitet (AU) en del af sine aktiviteter i det tidligere Aarhus Kommunehospitals bygninger, som ligger umiddelbart over for AU's primære campus, Universitetsparken. Det nye universitetsområde er navngivet Universitetsbyen.

Etablering af passager under Nørrebrogade

Universitetsparken og Universitetsbyen er adskilt af Nørrebrogade, som dels er trafikeret, og hvor der dels er etableret et dobbeltrettet letbanetracé til Aarhus Letbane på midten af vejen. For at sikre udviklingen af et samlet campusmiljø og en trafiksikker adgang mellem områderne har AU ønsket, at der blev etableret to passager under Nørrebrogade (den nordlige og midterste passage). De to passager supplerer en eksisterende passage under Nørrebrogade (den sydlige passage).

AU vurderede i 2014, at den mest omkostningseffektive løsning ville være at etablere passagerne i forbindelse med anlæggelsen af selve Aarhus Letbane, idet en etablering af passagerne under letbanetracéet på et senere tidspunkt ville være både dyrere og mere kompliceret.

AU har finansieret etableringen af to rå tunneller og har herefter færdiggjort den nordlige passage. AU har afholdt udgifter hertil for samlet 55,3 mio. kr. (2023-priser).

Den nordlige passage er åbnet og ibrugtaget i begyndelsen af 2022 i forbindelse med indflytningen af de første af AU's aktiviteter i Universitetsbyen. Den midterste passage er endnu ikke færdiggjort. Udgifterne hertil forventes at udgøre 12,0 mio. kr.

Hjemmelsgrundlag for AU's finansiering af passagerne

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen blev i 2022 opmærksom på, at AU's afholdelse af udgifter til anlæggelsen og delvis færdiggørelse af passagerne er sket uden hjemmel.

De to passager er tilkøb til anlæggelsen af Aarhus Letbane, jf. lov nr. 432 af maj 2012 om Aarhus Letbane. AU's finansiering af passagerne har således karakter af medfinansiering af letbanen, hvilket ligger uden for universiteternes formål i henhold til universitetslovens § 2. Lov om Aarhus Letbane giver alene hjemmel til, at Aarhus Kommune, Transportministeriet og Region Midtjylland, og således ikke AU, kan tilkøbe og finansiere arbejder i forbindelse med anlæggelse af Aarhus Letbane. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har som følge heraf udtrykt kritik af AU, *jf. bilag 1*. Uddannelses- og Forskningsministeriet har orienteret Rigsrevisionen om tilsynsudtalelsen.

AU har afsøgt mulighederne for at afhænde passagerne, men dette har ikke vist sig muligt. AU ønsker derfor fortsat at varetage ejerskabet, herunder at afholde drifts- og vedligeholdelsesudgifter til passagerne samt færdiggøre den midterste passage, således at de allerede etablerede passager kan anvendes som trafiksikker adgang mellem universitetets to campusområder.

AU's årlige drifts- og vedligeholdelsesudgifter i forbindelse med ejerskabet af passagerne forventes at udgøre ca. 150.000 kr. årligt. AU afholder i dag udgifter til nødvendig drift.

Uddannelses- og Forskningsministeriet vurderer på den baggrund, at AU's varetagelse af ejerskabet til passagerne, afholdelse af udgifter til færdiggørelse af den midterste passage samt afholdelse af drifts- og vedligeholdelsesudgifter til passagerne kræver særskilt hjemmel. Uddannelses- og Forskningsministeriet anmoder på den baggrund om Finansudvalgets tilslutning til, at der etableres den nødvendige hjemmel via tekstanmærkning.

Tekstanmærkningen vil fremadrettet blive søgt indarbejdet på kommende bevillingslove.

- c Aktstykket forelægges Finansudvalget nu med henblik på, at AU kan varetage ejerskabet til passagerne, herunder afholde drifts- og vedligeholdelsesudgifter til passagerne samt afholde udgifter til at færdiggøre den midterste passage.
- e Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2023 optages følgende tekstanmærkning nr. 222 under § 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Materielle bestemmelser:

"Nr. 222 ad 19.22.05.

Aarhus Universitet bemyndiges til at varetage ejerskabet til to passager (den nordlige og midterste passage) under Nørrebrogade i Aarhus, der blev etableret ved anlæg af Aarhus Letbane, som forbin-der Universitetsparken (ejendommen matr.nr. 1546o Århus Bygrunde) med Universitetsbyen (ejen-dommen matr.nr. 1529a Århus Bygrunde), herunder at afholde drifts- og vedligeholdelsesudgifter til passagerne.

Stk. 2. Universitetet bemyndiges til at afholde udgifter til at færdiggøre den midterste passage. ”

f Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 6. december 2023

CHRISTINA EGELUND

/ Nicolai Ebsen

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af et flertal i Finansudvalget den 19-12-2023 (udvalget med undtagelse af Liberal Alliances medlem, der stemte imod aktstykket)

Påtegning

Finansudvalget finder det kritisabelt, at Aarhus Universitet har afholdt udgifter til etablering af to passager i forbindelse med anlægget af Aarhus Letbane uden den fornødne hjemmel. Finansudvalget tager til efterretning, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsen som led i varetagelsen af ministeriets tilsynsforpligtelse, har udtalt kritik af AU om afholdelse af udgifter uden hjemmel, og noterer sig, at Uddannelses- og Forskningsministeriet har orienteret Rigsrevisionen i december 2022. Finansudvalget finder dog, at uddannelses- og forskningsministeren ved samme lejlighed burde have orienteret Finansudvalget og Uddannelses- og Forskningsudvalget.

Finansudvalget konstaterer samtidig, at reglerne og processen tilsyneladende har fremstået kompleks. Finansudvalget finder i lyset af flere sager, at det bør undersøges, hvorvidt reglerne omkring kontraktindgåelse, hjemmel, udbud m.v. er tilstrækkelig tydelige, og hvorvidt der er tilstrækkelig vejledning. Finansudvalget opfordrer derfor Uddan-nelses- og Forskningsministeriet til at gå i dialog med universiteterne omkring vejledning m.v.